

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Szak/18/2016
Identifikačné číslo spisu: 7016201220
Dátum vydania rozhodnutia: 03.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7016201220.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): A. E., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť P. Q., t. č. umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, Slovenská republika, zastúpeného Centrom právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, 810 00 Bratislava, IČO: 307 988 41, Kancelária Košice, Moyzesova 18, 040 41 Košice, proti žalovanému: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, Hrobákova 44, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy vo veci zaistenia, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. novembra 2016 č. k. 5Sa/35/2016-21, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky právoplatný rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23. novembra 2016 č.k. 5Sa/35/2016-21 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného zo dňa 30. októbra 2016 č. PPZ-HCP-BA6-320-010/2016-AV z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Sťažovateľovi náhradu trov konania priznáva.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA6-320-010/2016-AV z 30.10.2016 (ďalej na účely rozsudku len „preskúmané rozhodnutie“) žalovaný podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) za účelom zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (ďalej na účely rozsudku len „Dublinské nariadenie“) rozhodol o zaistení sťažovateľa (v

prvostupňovom konaní žalobca) so stanovením dĺžky doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac na dobu do 30.04.2017 v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej na účely rozsudku len „ÚPZC Sečovce“).

2. Preskúmané rozhodnutie vychádza zo skutočnosti, že sťažovateľ bol zadržaný hliadkou policajného zboru na hraničnom priechode Čunovo - Rajka, pričom následne bolo lustráciami v informačnom systéme Eurodac zistené, že je žiadateľom o azyl na území iného členského štátu (Maďarskej republiky), a preto v danom prípade Dublinské stredisko Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „DS MÚ MV SR“) začalo konanie podľa Dublinského nariadenia s cieľom vrátiť sťažovateľa na územie Maďarskej republiky.

3. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí poukázal na nelegálnu migráciu sťažovateľa, ktorý po podaní žiadosti o azyl v Maďarskej republike túto krajinu neoprávnene opustil a cestoval do Nemeckej spolkovéj republiky cez územie Slovenskej republiky. Z vyjadrení sťažovateľa ako aj z jeho vyššie opísaného konania mal žalovaný za to, že na území schengenského priestoru nemá udelený pobyt podľa zák. č. 404/2011 Z.z., jeho totožnosť nemožno ihneď zistiť, nakoľko nedisponuje žiadnym dokladom totožnosti, a z prv uvedeného jednoznačne vyplýva značné riziko úteku.

4. Vzhľadom na riziko zmarenia sledovaného cieľa (návratu do Maďarskej republiky), nakoľko Slovenská republika je v prípade účastníka konania iba tranzitnou krajinou, na ktorej území sťažovateľ nechce zotrvať, ako aj skutočnosť, že nedisponuje ubytovaním na území Slovenskej republiky, ako ani finančnými prostriedkami, žalovaný tomuto neuložil miernejšie opatrenia v zmysle § 89 zák. č. 404/2011 Z.z.

5. Žalovaný ďalej konštatoval, že dĺžka doby zaistenia, ktorú stanovil podľa § 88 ods. 4 zák. č. 404/2011 Z.z. do 30.04.2017 je potrebná na vykonanie všetkých úkonov potrebných na odovzdanie do Maďarskej republiky, pričom v danom prípade pôjde hlavne o zabezpečenie akceptácie prevzatia zo strany maďarský úradov, ako aj samotná príprava prevozu, jeho technické, materiálne, ako aj personálne zabezpečenie, pričom počas celej doby zaistenia bude skúmať, či trvá účel zaistenia podľa § 90 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z.

II.

Konanie na krajskom súde

6. Sťažovateľ podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Košiciach správnu žalobu vo veci zaistenia podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

- zaistenie je v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o základných ľudských právach (ďalej len „Dohovor“) pretože je neúčelné a neefektívne,
- sťažovateľa nie je fakticky možné vrátiť na základe Dublinského nariadenia na územie Maďarskej republiky,
- žalovaný dôsledne neposúdil a nedostatočne zistil skutkový stav vo vzťahu k prijímacím podmienkam žiadateľov o azyl v Maďarskej republike,
- žalovaný nezohľadnil záujmy jeho troch maloletých detí, ktoré sa nachádzajú spolu s manželkou sťažovateľa v ÚPZC Sečovce,
- dĺžka jeho zaistenia nie je odôvodnená,
- žalovaný sa nezaoberal reálnosťou a faktickou vykonateľnosťou jeho návratu na územie Maďarskej republiky.

7. Krajský súd v Košiciach v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že jej nebolo možné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov:

- zdôraznil, že predpokladom zaistenia sťažovateľa je naplnenie účelu zaistenia, ktorým má byť zabezpečenie prípravy alebo jeho výkonu podľa Dublinského nariadenia; sťažovateľ je žiadateľom o azyl v Maďarskej republike,

- uviedol, že krajinám uplatňujúcim Dublinské nariadenie nebolo odporúčané pozastaviť odovzdávanie príslušníkov tretích krajín do Maďarskej republiky. Zo žiadnych medzinárodných dokumentov nevyplýva, aby Maďarská republika bola považovaná za krajinu, kde by v prípade žalobcovho vrátenia do tejto krajiny mu tam hrozilo trestné stíhanie, prenasledovanie z náboženských alebo rasových motívov alebo iné neľudské zaobchádzanie, pričom dané žalobca ani neuvádzal.
- konštatoval, že prípadným transferom do Maďarskej republiky v zmysle Dublinského nariadenia nedôjde k porušeniu článku 3 Dohovoru, ani článku 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Keďže napadnuté rozhodnutie sa netýka zaistenia maloletých detí sťažovateľa nebolo povinnosťou žalovaného zohľadňovať uvádzané ustanovenia Dohovoru o právach dieťa a príslušných ustanovení Dublinského nariadenia, nakoľko tieto boli zaistené rozhodnutím žalovaného spolu s ich zákonnou zástupkyňou-matkou.
- dĺžku doby zaistenia považoval za zákonnú a dostatočným spôsobom odôvodnenú.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

8. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia vecí, ako aj
- § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p., t.j. krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

9. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že krajský súd:

- sa nedostatočne vysporiadal s predloženou kópiou odpovede MV SR z 21.07.2016 č. KM-TO-2016/003968-007, z ktorej vyplýva, že od 15.06.2016 boli zrušené transfery žiadateľov o azyl do Maďarskej republiky na základe rozhodnutia maďarskej vlády, a preto sa aj v súčasnosti neuskutočňujú transfery žiadateľov o azyl do Maďarskej republiky,
- sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (analogia iuris kasačného súdu), ktorú sťažovateľ na niektorých rozhodovacích príkladoch (k povinnosti skúmania účelnosti zaistenia) prezentoval - krajský súd svoj odklon nijako neodôvodnil,
- nesprávne právne posúdil námietku sťažovateľa, ktorý poukázal na článok 3 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, v zmysle ktorého záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi,
- dĺžka doby jeho zaistenia nie je dostatočne odôvodnená,
- sa nedostatočne zaoberal námietkami, ktoré sťažovateľ prezentoval v správnej žalobe.

10. Navrhol, aby kasačný súd menil rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie žalovaného zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie a súčasne aby rozhodol o jeho prepustení zo zaistenia.

B)

11. Žalovaný v podaní z 20.12.2016 sa vyjadril, že preskúmal obsah kasačnej sťažnosti sťažovateľa a keďže tento neuviedol žiadne nové dôkazy ani skutočnosti odkázal na svoje predchádzajúce písomné vyjadrenie v konaní pred krajským súdom.

IV.

Právny názor kasačného súdu

12. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v skrátenej lehote včas (§ 443 ods. 2 písm. b/ S.s.p.) s prihladením na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je v zmysle § 462 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 230 ods. 1 písm. c) potrebné zmeniť tak, že ruší preskúmané rozhodnutie a vec žalovanému vracia na ďalšie konanie.

Rozhodol v lehote vymedzenej v ustanovení § 458 ods. 2 S.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 3. januára 2017 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

13. Kasačný súd v súvislosti s povinnosťou sťažovateľa uviesť dôvody kasačnej sťažnosti a viazanosťou nimi (§ 439 ods. 3 písm. a/ S.s.p.) zdôrazňuje, že ustanovenie § 440 ods. 1 S.s.p. predstavuje zákonodarcom vytvorený, štruktúrne diferencovaný (závisí od uhla právneho prieskumu zákonnosti rozhodnutí krajského súdu a postupu jeho vydaniu predchádzajúcemu) a striktné limitovaný súbor vzájomne sa vylučujúcich mimoriadnych sťažnostných dôvodov, a to výslovne objasnených právne zastúpeným sťažovateľom s výnimkou zvýšenej súdnej ochrany (§ 453 ods. 2 S.s.p.), z ktorých iba jeden (výnimočne najmä v správnom trestaní jeden) sa musí v konaní o kasačnej sťažnosti naplniť, aby kasačný súd mohol využiť svoju kasačnú (§ 462 ods. 1 v spojení s § 441 S.s.p.) alebo revíziu (§ 462 ods. 2 S.s.p.) opravnú právomoc.

14. Sťažovateľ na prvom mieste namieta, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.). V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že v zmysle ústavných princípov (čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenskej republiky) pod ustálenou rozhodovacou praxou je nutné chápať aj doterajšiu rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu (viď bod č. 9) vykonávanú podľa Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Naopak s kasačným dôvodom uvedeným pod § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p. (t.j. nesprávne právne posúdenie veci /merita/) zákonodarca spája právnu situáciu, kedy krajský súd na správne a zákonným spôsobom zistený skutkový stav (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.) bez väd zaťažujúcich jeho rozhodovanie (písmena a/ až f/) aplikuje právnu normu v merite veci bez možnosti opory v doterajšej ustálenej rozhodovacej praxi kasačného súdu.

15. Je nepochybné, že Najvyšší súd vo svojich doterajších rozhodnutiach (m.m. sp.zn. 1 Sža/31/2014 - citované sťažovateľom na č.l. 39) zdôraznil nutnosť aktuálnych správ o krajine, do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny vrátený. Takisto v inom rozsudku (m.m. sp.zn. 9 Sža/23/2010, resp. sp.zn. 1 Sža/7/2016 - tiež citované sťažovateľom na č.l. 39) Najvyšší súd podčiarkol nielen povinnosť preveriť reálnosť vyhostenia cudzinca ale aj skúmanie naplnenia účelu vyhostenia:

„Logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel môže byť naplnený, preto je potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zväžiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný“.

16. V tejto súvislosti musí kasačný súd poukázať na čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 ústavy Slovenskej republiky prednosť pre zákonmi Slovenskej republiky, podľa ktorého možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné.

Z uvedeného potom vyplýva, že ak má byť pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom a musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody jednotlivca (v prejednávanej veci sťažovateľa).

17. Ďalej musí kasačný súd zdôrazniť viazanosť členského štátu (zásada lojality) v zmysle čl. 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii v spojení s čl. 7 ods. 2 ústavy Slovenskej republiky (t.j. aj orgánov výkonnej moci, kam žalovaný nepochybne patrí) právne záväznými aktmi orgánov Európskej únie, pričom z uvedenej viazanosti vyplýva nielen pasívna povinnosť členského štátu akceptovať úniový poriadok ako celok, ale na druhej strane aj jeho aktívna povinnosť vytvoriť podmienky, najmä pre aplikačnú prax, na jeho riadne uplatňovanie. Spomedzi nich pre oblasť azylovej a utečeneckej agendy významné miesto zaujíma Dublinské nariadenie (m.m. sp.zn. 10 SZa/25/2015 - citované sťažovateľom na čl. 40), ktoré okrem iného upravuje aj postup členského štátu, ak sa na jeho území nachádza štátny príslušník tretej krajiny bez cestovných dokladov, ktorý podľa získaných informácií už požiadal o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte (t.j. pre prejednanú vec Maďarská republika ako zodpovedný členský štát).

18. Podľa kasačného súdu je v zmysle vyššie citovanej judikatúry povinnosťou krajského súdu preveriť, či žalovaný skúmal účel zaistenia - teda či realizácii účelu zaistenia nebránia akékoľvek právne alebo faktické prekážky alebo či účel zaistenia naďalej trvá (§ 90 ods. 1 písm. d/ zák. č. 404/2011 Z.z.). Prítom z preskúmaného rozhodnutia pre krajský súd jednoznačne vyplývalo, že sťažovateľ bol zaistený v zmysle ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zák. č. 404/2011 Z.z. za účelom zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa Dublinského nariadenia, t.j. s logicky očakávanou aplikáciou tohto úniového nariadenia obidvomi členskými štátmi.

Na základe nižšie uvedených záverov sa kasačný súd nestotožnil s odôvodnením, ktorý krajský súd prezentoval najmä v bode 50 rozsudku.

19. Predovšetkým musí kasačný súd zdôrazniť, že žalovaný pred vydaním preskúmaného rozhodnutia, ale aj v priebehu súdneho konania o prieskume uvedeného rozhodnutia mal preverovať, či kompetentné orgány proces podľa Dublinského nariadenia začali a aké úkony sa v tejto veci vykonali, pretože od časovej postupnosti závisel samotný účel zaistenia, nakoľko jeho reálnosť (realizovateľnosť účelu) je vždy nevyhnutnou podmienkou zákonnosti zaistenia.

Z preskúmaného rozhodnutia o zaistení sťažovateľa za účelom vrátenia podľa § 88 ods.1 písm. c/ zák. č. 404/2011 Z. z. nevyplýva, že konaniu o zaistení sťažovateľa predchádzalo tzv. Dublinské konanie v klasickom rozsahu čl. 25 a nasl.; rovnako nevyplýva, že by maďarská strana bola v rámci Dublinského konania oslovená so žiadosťou o prijatie sťažovateľa na jej územie. Takáto skutočnosť nevyplýva ani z obsahu administratívneho spisu žalovaného, ktorého súčasťou je iba oznámenie z 30.10.2016 adresované na DS MÚ MV SR o zadržaní štátnych príslušníkov tretích krajín na území Slovenskej republiky, obsahujúce žiadosť o preskúmanie podmienok a následné začatie tzv. Dublinského konania. Žalovaný tiež vo svojom podaní z 09.11.2016 navyše konštatoval, že: „K dnešnému dňu nebolo žalovanému oznámené, že takéto konanie nie je ako to žalobca uvádza efektívne a účelné z dôvodu, že Maďarsko aj v súčasnej dobe pozastavil či odmietol transfer žiadateľov o azyl. “

20. Najmä z čl. 25 Dublinského nariadenia nepochybne pre kasačný súd vyplýva postup dožiadaného členského štátu po prijatí žiadosti, pričom prípadná pasivita, t.j. aj absencia odpovede zo strany tohto štátu znamená jej akceptáciu. Následne s poukazom na čl. 29 Dublinského nariadenia je žiadajúci členský štát, po porade s dožiadaným štátom, ako náhle to je prakticky možné a najneskôr v lehote šiestich mesiacov od akceptovania dožiadania, povinný odovzdať žiadateľa o medzinárodnú ochranu; v opačnom prípade nasleduje postup uvedený v čl. 28 ods. 3 posledný bod Dublinského nariadenia.

Podľa článku 25 ods. 1 Dublinského nariadenia dožiadaný členský štát vykoná potrebné kontroly a rozhodne o dožiadaní o prijatie dotknutej osoby späť čo najskôr a v každom prípade najneskôr do jedného mesiaca odo dňa doručenia dožiadania. Ak sa dožiadanie zakladá na údajoch získaných zo systému Eurodac, uvedená lehota sa skráti na dva týždne.

Podľa článku 25 ods. 2 Dublinského nariadenia nekonanie v lehote jedného mesiaca alebo dvoch týždňov uvedených v odseku 1 sa považuje za akceptovanie dožiadania a ukladá povinnosť prijať späť dotknutú osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť náležité opatrenia pre jej príchod.

Podľa článku 28 ods. 1 Dublinského nariadenia členské štáty nezaistia osobu len z toho dôvodu, že v súvislosti s ňou prebieha konanie podľa tohto nariadenia.

Podľa článku 28 ods. 2 Dublinského nariadenia platí, že ak existuje značné riziko úteku, členské štáty môžu dotknutú osobu zaistiť na účely zabezpečenia konania o odovzdaní v súlade s týmto nariadením, a to na základe individuálneho posúdenia a len vtedy, ak je zaistenie primeraným opatrením a nie je možné účinne uplatniť iné, miernejšie alternatívne donucovacie opatrenia.

Podľa článku 28 ods. 3 Dublinského nariadenia zaistenie musí byť čo najkratšie a nesmie trvať dlhšie, než je opodstatnene nevyhnutné na riadne vykonanie požadovaných administratívnych postupov až do uskutočnenia odovzdania podľa tohto nariadenia.

Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, lehota na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť nesmie presiahnuť jeden mesiac od podania žiadosti. Členský štát, ktorý vedie konanie podľa tohto nariadenia, požiada v takom prípade o urýchlenú odpoveď. Táto odpoveď musí byť poskytnutá do dvoch týždňov od prijatia dožiadania. Ak nedôjde k poskytnutiu odpovedi v tejto dvojtýždňovej lehote, považuje sa to za akceptovanie dožiadania a má za dôsledok povinnosť prevziať alebo prijať späť osobu, ako aj povinnosť zabezpečiť potrebné opatrenia na jej príchod.

Ak je osoba zaistená podľa tohto článku, jej odovzdanie zo žiadajúceho členského štátu do zodpovedného členského štátu sa vykoná ihneď, ako je to možné, najneskôr však do šiestich týždňov od implicitného alebo výslovného akceptovania dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť dotknutej osoby iným členským štátom alebo odvtedy, keď zanikol odkladný účinok odvolania alebo preskúmania podľa článku 27 ods. 3.

Ak žiadajúci členský štát nedodrží lehoty na podanie dožiadania o prevzatie alebo prijatie späť, alebo ak sa odovzdanie nevykoná v šesťtýždňovej lehote uvedenej v treťom pododseku, osoba nesmie byť dlhšie zaistená. Články 21, 23, 24 a 29 sa naďalej zodpovedajúcim spôsobom uplatňujú.

21. Okrem právneho mechanizmu ustanoveného v Dublinskom nariadení, na základe ktorého, podľa informácií obsiahnutých v spise a podľa vyjadrení sťažovateľa i žalovaného o skutkových okolnostiach, je možné očakávať, že Maďarská republika ako zodpovedný členský štát by mala byť povinná sťažovateľa prijať, sťažovateľ v sťažnostných bodoch namietal, že krajský súd sa nezaoberal s faktickou otázkou, či je možné dôvodne očakávať, že si Maďarská republika svoju povinnosť prijať sťažovateľa splní.

22. Žalovanému z jeho činnosti malo byť známe, ako správne tvrdil sťažovateľ, že Maďarská republika od 15. júna 2016 zrušila či pozastavila na základe rozhodnutia svojej vlády tzv. dublinské transfery (čo kasačný súd zistil z odpovede Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na žiadosť o sprístupnenia informácií z 21. júla 2016, ktorá je založená v priloženom administratívnom spise).

Keďže teda Maďarská republika len pred niekoľkými mesiacmi prestala prijímať dotknuté osoby, kasačný súd by očakával, že žalovaný v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia bude nielen poukazovať na právnu úpravu, ale že sa bude zaoberať i dôsledkami uskutočniteľnosti predpokladaného postupu, resp. riešením možných problémov s týmto stavom vyvolaných a možnými dopadmi na sťažovateľa. S

ohľadom na intenzitu zásahu do osobnej slobody sťažovateľa zaistením je totiž nevyhnutné dôsledné individuálne posúdenie účelnosti zaistenia aj v kontexte skutočnej, a kasačný súd naďalej zotrváva na svojom názore o lojálnej realizácii (viď bod č. 17) Dublinského nariadenia v konkrétnom prípade.

23. Kasačný súd považuje v tejto súvislosti za nezvyčajné, že žalovaný sa touto skutkovou otázkou nezaoberal ani potom, ako bol vyzvaný na vyjadrenie k žalobcovej žalobe, v ktorej sa spomenutá informácia nachádza. Kasačný súd by očakával, že žalovaný, ktorý je v zmysle § 90 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z. povinný po celý čas zaistenia skúmať, či trvá účel zaistenia, sa bude aktívne zaujímať a súčasne starostlivo preskúma aktuálnu situáciu a nebude vo vyjadrení k žalobe len konštatovať, že v súčasnej dobe nemá informáciu, že by zo strany Maďarskej republiky bol pozastavený transfer dotknutých osôb.

24. Navyše s prihliadnutím na vyššie citovaný čl. 25 Dublinského nariadenia žalovaný v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia vôbec neobjasnil, či obdržal informáciu o začatí komunikácie s kompetentným orgánom Maďarskej republiky ako zodpovedným členským štátom. Ak proces dožiadania o prijatie dotknutej osoby nebol slovenským kompetentným orgánom začatý, potom je povinnosťou žalovaného objasniť zákonné dôvody, ktoré ho za tejto situácie, napriek hrozbe možnosti odmietnutia prijatia sťažovateľa po uplynutí lehoty stanovenej v Dublinskom nariadení, viedli nielen k vydaniu preskúmaného rozhodnutia ale ho nevedli k prehodnoteniu účelu zadržania v zmysle spomenutých (viď bod č. 16) kritérií o účelnom a efektívnom pozbavení osobnej slobody sťažovateľa.

V opačnom prípade, t.j. ak tieto informácie nežiada, tak žalovaný nepriamo uznáva oprávnenosť de facto nároku sťažovateľa zotrvať na území Slovenskej republiky bez platných cestovných dokladov. Takýto prístup žalovaného k aplikácii Dublinského nariadenia sa kasačnému súdu javí ako neprípustný. Z uvedených dôvodov kasačný súd pristúpil k zmene rozsudku krajského súdu a v súlade s ustanovením § 462 ods. 2 S.s.p. pristúpil k zrušeniu preskúmaného rozhodnutia.

25. Vo vzťahu k ďalšiemu dôvodu kasačnej sťažnosti, t. j. že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.) musí kasačný súd s prihliadnutím na zásadu kontinuálneho výkonu štátnej moci (čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenskej republiky) zdôrazniť, že doterajšia ustálená judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky chápe takto sformulovaný sťažnostný dôvod (viď aj bod č. 13) zakotvený v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p. vo vzťahu k meritu prejednávanej veci, t.j. na prvom mieste ako nesprávnu aplikáciu právnej normy (hypotéza ako právny skutkový stav a dispozícia) na riadne zistený faktický skutkový stav vyplývajúci z merita veci, na druhom mieste ako nesprávny výber ustanovenia a v neposlednom rade ako nesprávny výber právneho predpisu.

26. Navyše právnym posúdením veci je analytická činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje čiastkové právne závery a spätnou aplikáciou vybranej právnej normy preveruje úplnosť a riadnosť fakticky zisteného skutkového stavu. Toto je základným poslaním správneho súdu pri prieskume zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy, pričom nielen situácia „res iudicata“ tvorí rozhodovaciu prekážku ale aj ustálená rozhodovacia prax kasačného súdu ako relevantný precedens v súlade s čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenskej republiky vytvára zákonodarcom akceptovanú rozhodovaciu prekážku.

27. V súvislosti s uvedeným kasačný súd musí zdôrazniť, že v aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu nezistil tak závažné a hrubé nedostatky právneho posúdenia v merite veci, aby z tohto dôvodu (najmä sťažovateľom tvrdené porušenie čl. 3 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa a nerešpektovanie záujmu dieťaťa v zmysle čl. 22 bod 1 citovaného dohovoru bolo vyvrátené odôvodnením krajského súdu v bode 52., že „tieto boli zaistené rozhodnutím žalovaného spolu s ich zákonnou zástupkyňou matkou /pani M. K./ a ktorého zákonnosť bola rovnako napadnutá správnu žalobou a konanie je vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 10Sa/27/2016.“) ako aj s prihliadnutím na zaslaný zrušujúci rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23. novembra 2016 č.k. 10Sa/27/2016-22, zrušil alebo zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu. Preto tento dôvod kasačnej

sťažnosti vyhodnotil ako irelevantný.

28. Pokiaľ ide o ostatné sťažnostné body sťažovateľa, t.j. o namietanú dĺžku zaistenia, tak sa kasačný súd stotožnil s ich posúdením krajským súdom (viď bod č. 55 rozsudku krajského súdu), a preto tieto vyhodnotil ako nedôvodné. Avšak na tomto mieste dáva do pozornosti lehoty ustanovené vo vyššie citovanom článku 28 Dublinského nariadenia, ktoré sú v prípade zaistenia kratšie a je nutné uplatňovať pravidlo, že zaistenie musí byť čo najkratšie a nesmie trvať dlhšie, než je opodstatnene nevyhnutné na riadne vykonanie požadovaných administratívnych postupov až do uskutočnenia odovzdania podľa tohto nariadenia.

29. Kasačný súd k judikatúre (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 10 SZa/11/2015-63 zo dňa 20. augusta 2015) uvedenej žalovaným v jeho vyjadrení z 09.11.2016 pripomína, že v prípade, že sa vyskytnú neočakávané zdržania, je možné zaistenie predĺžiť až na celkový čas zaistenia šesť mesiacov. Keďže zákon podlieha eurokonformnému výkladu, i dĺžku doby zaistenia je nutné v rozhodnutí určiť na základe individuálneho posúdenia a s ohľadom na záväzné lehoty a predpokladanú dĺžku príslušných postupov; to však nevylučuje, že bude napokon využitá maximálna zákonom ustanovená dĺžka doby zaistenia.

30. Záverom kasačný súd vzhľadom na zistené skutočnosti, t. j. najmä nezotrvanie sťažovateľa v krajine, kde požiadal o priznanie azylu, vyslovuje právny názor, že požiadavke sťažovateľa vzhľadom na vyššie vyslovené závery na nariadenie bezodkladného prepustenia sťažovateľa zo zaistenia nemôže vyhovieť.

V.

31. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď preskúmané rozhodnutie potvrdil. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd nezrušil napadnutý rozsudok, ale považoval (viď aj závery vyslovené v bode č. 25) za potrebné rozhodnúť v zmysle § 462 ods. 2 v spojení s § 457 ods. 1 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 462 ods. 2 S.s.p. platí, že ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

32. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ako úspešnému účastníkovi konania o kasačnej sťažnosti, trovy tohto konania priznal. V zmysle § 175 ods. 2 S.s.p. v spojení s dôvodovou správou k § 467 S.s.p. (teleologický výklad) o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.